

Från: Hans Larson <hans@skrivtolkning.se>
Skickat: den 3 november 2020 14:58
Till: Registrator; Media; Ala Shakrah
Ämne: Presskonferens 3 november

Välkomna till dagens myndighetsgemensamma pressträff

Om senaste läget med covid-19.

Deltagare idag är Mattias Fredriksson, Socialstyrelsen, Anders Tegnell, Folkhälsomyndigheten och Svante Werger, rådgivare på MSB.

Från Örebro deltar smittskyddsläkare Gunlög Rasmussen och landshövding Maria Larsson.

Från Halland har vi Marie Ryberg Mo och Brittis Benzler.

Och från Region Jönköping har vi Malin Bengner och Helena Jonsson.

Efter presentationen går det bra att ställa frågor till gruppen, även digitalt.

Vi tar också frågor på länk.

Finns också möjlighet till enskilda intervjuer efteråt.

Lämnar över till Anders Tegnell.

-Välkomna hit.

Vi börjar med den globala situation.

Som tyvärr utvecklas på samma sätt som tidigare.

Förra veckan samma ökning som veckan innan.

Närmar oss 50 miljoner fall i världen.

En bra bit över 1 miljon avlidna.

När man ser var det händer är det mycket i Europa.

Som fokus ligger på, som synes är stora delar av Europa väldigt mörkt.

Man har försökt dela upp i regioner, ofta är hela länder mörka, på grund av så stor smittspridning, som skiljer sig lite från våras.

Norden har klarat sig relativt bra såhär långt.

Svårt veta hur det är på sikt.

Ökningen i Europa är om något ännu snabbare än i världen som helhet, med 8 miljoner bara i Europa, och över 200 000 avlidna.

Svårt att uttala sig om denna vecka, men många nya fall är rapporterade, inget talar för avstanning på kort sikt.

Utvecklingen är samma i Sverige, tyvärr, ökningen blir större vecka för vecka.

En dryg fördubbling de senaste veckorna, med över 130 000 fall i Sverige.

Även på IVA-vården börjar vi nu se att det ökar, sakta men säkert.

Antal inlagda hör vi mer om snart.

Men det börjar även synas där.

Det börjar även finnas svag tendens till att antal avlidna börjar gå upp från låga nivåer.

Där ser vi en utveckling åt fel håll.

På hela taget har vi en utveckling som på flera sätt går åt fel håll.

Som sagt försöker vi hantera det på regionnivå, med olika tendens till utveckling i olika regioner.

Idag har vi med oss tre regioner - Örebro, först, som ni ser har haft snabb utveckling av antal fall, nu uppe i 539 - en bit över snittet vi har i landet, på 272.

Jag lämnar över ordet till Örebro.

Första bilden åt er här.

-Tack.

Vi i Örebro har haft en oroande ökning av antal fall av covid-19 senaste veckorna.

Regionen har mobiliserat resurser som gjort att man hittat många fall.

Ökningen går för fort.

Mellan vecka 43-44 hade vi från 600 till 1000 positiva prover.

Trots ökning i provtagning ökar också andelen positiva prover.

Vi ser smittspridning i många olika situationer.

Mycket på arbetsplatser, fester, universitet, skolor, idrottssammanhang, även i vård och omsorg, framförallt där bland personal.

Många blir lindrigt sjuka i covid-19.

Det har varit extra tydligt när vi har bra kapacitet för provtagning, och de flesta smittade har varit yngre.

Vi tar nästa bild.

Men den utveckling vi nu ser är särskilt allvarligt är fler smittade i äldre åldrar, 70-plus och utvecklingen i vården med fler som behöver vård på grund av allvarlig sjukdom har ökat väldigt snabbt, även de som behöver intensivvård.

I morse hade vi 30 som behövde vård inläggande.

Situationen är allvarlig.

Tack.-

-Tack, vi går till Jönköping som har om möjligt ännu snabbare ökning, de har 320 jämfört med 272 i riket, inte lika dramatiska tal som Örebro, men också snabb utveckling.

Jönköping, varsågod.

Jag tar fram er första bild.

-Tack.

Vi ser en snabbt ökande utveckling av antal fall, tredubbling mellan vecka 43 och 44.

Flest fall i åldern 20-60 år, de flesta har lindriga symtom.

Några blir allvarligt sjuka och behöver vård på sjukhus.

Störst risk är om man är äldre, men vi ser svår sjukdom även hos äldre, vill jag betona.

Vi tar nästa bild.

Vi ser att redan nu ökar, tydligt, antalet inläggande patienter och intensivvårdskrävande patienter, då vet vi att behovet släpar efter 1-2 veckor, så vi kan ställa in oss på fortsatt ökat behov av vård.

Utifrån vår smittspårning vet vi ganska väl vilka miljöer där smittspridning sker -inom familjen, arbetsplatser, fester, middagar och i samband med idrottsträningar.

Ska vi förändra behöver vi ändra beteende.

Framförallt i de här situationerna, som vi vet är riskabla.

Det går inte bara fortsätta leva som vanligt.

Nu kommer det krävas en del personliga uppoffringar från oss alla.

Tack.

-Tack, vi går vidare till Region Halland där man ser en dramatisk utveckling, inte på samma nivåer som i Örebro och Jönköping, men en snabb utveckling.

Därför ett behov av att gå vidare.

Varsågod, Halland.

Jag visar er bild här.

-Ja, vi upplever i Halland även en dramatisk ökning.

Vecka 44 hade vi 140 % ökning jämfört med 43 vilket är mycket fler fall än tidigare - 167 fall.

Vi ser ökad belastning på vård och omsorg.

Fler patienter på intensivvård, även.

Vi har fått en spridning i äldreomsorgen som oroar mycket, för vi vet det kan generera ökad belastning på inlagda sjukdom.

Smittspridning jobbar för fullt och är hårt belastad, vi ser samma bild som övriga Sverige - sociala sammanhang där man ser smittspridning.

Med anledning av läget har vi startat dialog med Folkhälsomyndigheten för råd som riktar sig framförallt till, eller mot de områden där vi ser ökad smittspridning.

-Tack så mycket.

Utifrån detta har vi idag, på Folkhälsomyndigheten, tagit beslut om skärpta allmänna råd, som gäller för dessa regioner. Vi pekar på inomhusmiljöer, som är viktiga, när man samlar i butiker, köpcentrum och så vidare. Vi pekar också på möten, cuper och tävlingar, som nämndes nu, som är viktiga där man ser smittspridning idag. Det är grundläggande och återkommande med mycket fester och sammankomster - och det handlar om det, att försöka begränsa antal personer man kommer i nära kontakt med. De man kommer i kontakt med dagligen ska begränsas, kom inte i kontakt med fler. Det gäller att hålla avstånd, framförallt med dem man träffar under längre stunder. Det betyder i längden att privata fester och sammankomster, resor med nya människor och sånt - det behöver begränsas ordentligt om vi ska få stopp på den snabba utveckling vi ser. Det är givetvis fortfarande viktigt att ha vårdbesök man behöver, akuta och annan uppföljning - vi får inte tappa det. Det är också viktigt för arbetsgivare att ta ansvar, inte bara individen. De som driver olika typer av verksamheter, även där måste man ta ansvar, för att arrangera verksamheter och styra så man minimerar risk för trängsel och långvarig kontakt framförallt inomhus. Beslutet gäller hela regionerna, och gäller från idag till den 24 november, i första hand tre veckor. Vi får se om det behöver förlängas. Utifrån ordningslagen har alla tre länen tagit beslut om att gå till 50-personsgränsen, och det gäller också till 24 november. Polismyndigheten har hand om tillsynen. Vi går en ny sväng till regionerna, om ni har kommentarer. Örebro? Hur tänker ni gå vidare nu?

-Vi ser en oroande utveckling i länet. Det är angeläget och viktigt att ta nästa steg, som är de lokala allmänna råden. Det är nödvändigt i denna situation. Men det avgörande är inte bara att det är beslut tagna, utan hur de efterföljs. Alla, individer och verksamheter, måste anpassa beteendet ordentligt. Inte i light-variant, utan ordentligt - för att vi ska få en förändring och dämpa den ordentliga smittspridning vi ser.

-Vi har också en tät kontakt med kommunerna, och har sedan tidigare bett om att intensifiera tillsynen på bland annat restauranger. Vi tror det är en viktig del. Här finns också utvecklade råd och rekommendationer för den tillsynen. Att vi tog beslut när det gäller även ordningslagen, det har att göra med att vi vill använda de verktyg som finns. Höjda gränsen på 300 personer fick gälla 2 dagar, beroende på situationen. Vi är på 50-personersgränsen, men den har också marginell betydelse, för det är viktigt att umgås med framförallt dem man bor med. Vi kan ställa in oss på 3 tråkiga ensamma veckor, men det är viktigt för att hejda smittspridningen, så vi inte behöver förlänga det. Det handlar om liv och hälsa. Vi måste hjälpas åt.

-Tack så mycket. Jönköping, varsågod.

-Ja, för att det ska bli tydligt för alla vad som måste gälla välkomnar jag att Folkhälsomyndigheten beslutat om de allmänna råden även hos oss. Jag vill lämna till landshövding Helena Jonsson.

-Tack så mycket. Efter en hemställan från smittskyddsläkaren och som följd av smittspridningen i Jönköpings län, och nya allmänna råd från Folkhälsomyndigheten, och regionalt smittskydd har

vi idag tagit beslut om en återgång till 50-regeln. Den gäller till 24 november. Jag tror inte det kan sägas nog ofta: För att bryta smittspridningen måste vi ändra beteende. Vi måste följa de tidigare och nya rekommendationer och allmänna råd, mer noga. Det här ska vi göra tillsammans, med samhällets aktörer och som privatpersoner. Tack så mycket.

-Tack så mycket. Halland?

-Vi vill också understryka allvaret i situationen. Det är ett läge där alla måste hjälpas åt. Vi har nu chansen att stoppa smittspridningen som eskalerar och på det sättet förbättra oddsen för hösten och vintern och julen. Ordet till landshövdingen.

-Ja, vi jobbar nära tillsammans i Halland, mellan regionen, kommunerna och länsstyrelsen. Det var naturligt i länsstyrelsen att ta beslut om att begränsa antal deltagare på allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Vi behöver använda alla verktyg vi kan komma åt just nu, för att minska smittspridningen. Jag kan bara understryka det tidigare landshövdingar sagt, och andra: Vi som individer och medmänniskor måste ändra det vi gör. Tänk hur vi gjorde i våras - vi trängdes inte, vi var inte lika mycket i offentliga miljöer. Vi måste ta ansvar för att ta oss tillbaka dit. Så kan vi minska smittspridning, sjukdom och död. Det handlar om det idag.

-Tack så mycket. Som nämndes har vi idag också tagit beslut på Folkhälsomyndigheten om att skärpa allmänna råd på serveringsställen, för att ge ytterligare verktyg till kommunerna när de gör tillsyn, för att lättare ta beslut om restauranger som inte följer den egentliga inriktningen - att minska smittspridning och trängsel på restauranger. Det är begränsat till 8 personer, minst en meter mellan borden. Har man konsert eller liknande ska man ha sittande publik. Det tror vi minskar smittspridningen och gör det lättare för kommunerna att peka på det som inte fungerar så bra än. Allt handlar om att återigen, som i våras och som är klokt -vi lyckades ju trycka ner kurvan så sjukhusvård och liknande inte fick överbeläggningar. Men vi måste ta ansvar. Det handlar om grundläggande råd, som vi skärpt ytterligare: Vi måste begränsa de olika kontakter vi har med personer, till en så liten krets som möjligt. Stanna hemma om man är sjuk, hålla avstånd, ha bra handhygien. Testa sig vid symtom. Och framförallt, de sociala sammanhangen, after work och liknande - det är inte bra tid för detta just nu. Vi måste ta gemensamt ansvar. Vi vill också påminna om något vi startar idag. Vaccinationen mot säsongsinfluensa går igång. Viktigt att inte få hög press på vården. Nu, om någonsin, måste vi få igång en bra vaccinationskampanj, så personer i riskgrupp inte drabbas. Personer i olika riskgrupp och personal som arbetar med dem kommer få erbjudande om vaccination. Efter det kommer större grupper kunna vaccineras. Det är planerat i regionerna och kommer ske så det inte blir trängsel eller ökad risk för smittspridning. Det finns information på 1177. 1177 är hårt belastad just nu, så det går inte att ringa, men webbplatsen fungerar bra.

-Socialstyrelsen ska ge en beskrivning av läget inom hälso- och sjukvården.

Antalet covid-19-patienter fortsätter öka . 75 vårdas i intensivvård.

I övriga avdelningar fortsätter patienter öka - totalt är det 553 patienter med covid-19 på andra avdelningar än på intensivvård.

Som nämnt ser vi en större ökning jämfört med tidigare.

Av regioner är det 16 som befinner sig i normalläge - 5 i stab.

En majoritet ser försämringar på kort och lång sikt.

Sammanfattningsvis ser vi att den ökade smittspridning nu börjar påverka vården tydligt.

Hur stor påverkan blir är beroende av smittspridning och hur den når äldre.

Det är också viktigt lyfta korrelationen mellan att följa rekommendationer och belastningen som vården möter.

Det är andra förutställningar idag än med våras - mer kunskap och annat samarbete mellan regioner och regioner och myndigheter, utöver läget i hälso- och sjukvård vill Socialstyrelsen också

informerar om hur tandvården påverkats under pandemin.

Vi har följt frågan löpande - idag kommer 1 av 2 faktablad om detta.

Antalet besökare minskade kraftigt i början av pandemin - de regelbundna besöken skedde, framförallt bland 70 och äldre med 75 % minskning.

Också skillnad mellan vilka som slutat besöka tandvården - mer kvinnor och män - och utbildning och inkomst har haft påverkan - de med mindre utbildning har besökt mindre, framförallt bland äldre.

De som besökt vården har generellt haft bättre hälsa - de med sämre tandhälsa kan ha sämre allmän hälsa och har då kanske undvikit besöka tandvården för att undvika smitta.

Stora skillnader mellan regionerna, i en region har antalet undersökningar gått ner till hälften - i några regioner har undersökningarna varit fler.

Vi ser att besöken hos Tandvården ökar, efter sommaren, men fortfarande är det under normalnivåer.

Vi ser uppdämt vårdbehov här - särskilt för vissa grupp, för de med sämre tandhälsa.

Vi fortsätter följa utvecklingen här.

Det är viktigt att söka tandhälsa om man behöver - munhälsa kan leda till mer omfattande behov och större behov av tandvård på längre sikt.

-Tack.

Kort från MSB idag, den situation som idag råder med ökande smittspridning i stora delar av landet, och med skärpta allmänna råd - gör det svårt - vi vill påminna om [krisinformation.se](https://www.krisinformation.se), där man får all information från myndigheter, regioner och en sammanställning av åtgärder och så vidare.

Där får man överblick och en känsla av hur det är.

Har man inte internet så finns också ett information-telefonnummer: 113 13 är det.

Vi rekommenderar att man ringer det om man behöver information, och inte 1177 om man söker vård.

113 13 är det nummer som gäller. Och [krisinformation.se](https://www.krisinformation.se) är det som gäller.

Telefonnumret har hög belastning, men man kommer fram så småningom.

-Tack. Vi tar frågor.

-Från TT till Socialstyrelsen eller Folkhälsomyndigheten.

Det dör ett antal personer varje dag av covid-19.

Finns någon uppfattning av var dessa dör?

Om det är i äldreomsorg, sjukhus, eller hemma?

Har man någon uppfattning var de smittats, ute i samhället eller i äldreomsorgen?

-Ja, vi har ingen information om var dödsfallet sker.

Det får Socialstyrelsen ta.

Var de smittas är blandat.

Framförallt dödsfallen är så få så vi följer inte upp dem på detaljnivå.

Informationen vi får från regioner är att det är ganska liten på smittspridning på äldreboenden, finns vissa fall, men inte många.

Smittspridning lär ske via personal, besöken är det sällan de innebär smittspridning.

Thomas kan fylla på.

-Socialstyrelsen följer utvecklingen där.

För en rättvisande bild får jag nog be att ni vänder er till presstjänsten för det senaste.

-Hej, från Ekot.

Nu gör vi särskilda råd för vissa regioner.

Men borde man inte redan nu införa det här överallt?

Med tanke på att de andra riskerar hamna där.

-Det finns väl åtminstone ett par aspekter där.

Dels är det särskild mellan regioner och var smittspridning är.

Vår bedömning är att skraddarsydda är bra som passar regioner.

Vi har fått bra samarbete med och inom regioner med deras verksamheter, så vi får större genomslag av råd, även vi skulle om vi försökte göra något nationellt.

Nästan allt vi pratar om genomförs av kommuner och regioner ute i verksamheterna, så det är viktigt med dialog så vi alla gemensamt förankrar och är överens om vad som gäller.

Vi ser det som en positiv utveckling, med bättre gensvar än om vi gör något nationellt.

Sen kan det finnas anledning att göra saker nationellt, men i det här läget är det bra med den regionala satsningen.

Vill någon regioner kommentera hur ni ser på det från er utsiktspunkt?

Vi återkommer till er.

-Från Tv4.

Jag har två frågor.

Dels om de här allmänna råd i Stockholm, Östergötland, Västra Götaland, jämfört med de allmänna råd som presenteras nu, såg jag skillnader.

Petimeteraktigt, men är det samma råd eller inte?

Idag såg jag en punkt om fysisk kontakt om man är närmre än 1-1,5 meter.

Är det samma allmänna råd som gäller i regioner med allmänna råd nu?

-Det finns kanske inte så mycket i själva allmänna rådne, de är på högre nivå, men det finns detaljer kommunikationsmässigt som skiljer. Man har tryckt på olika saker. Så det finns skillnader. Det är med avsikt för att anpassa dem.

-MEN det jag var inne på, med vad som menas med fysisk kontakt.

-Det är en förklaring egentligen.

-Den förklaringen...

-Den är allmängiltig. Det är inte skillnad på fysisk kontakt mellan Örebro och Stockholm, tror jag.

-Den andra frågan då: I torsdags sa du att anledningen till allmänna råd är att man inte vill hamna i vårens IVA-situation, och inte slå taket i testverksamheten. Men i Stockholm verkar den ha gjort det, rapporterar man från region Stockholm, Karolinska sjukhuset. Hemtest får man inte göra längre, hörde vi i helgen. Drive in-tester är slut, de går inte att boka. Och man kan inte heller få test på vårdcentral, om man inte är ordentligt sjuk. Vad är din kommentar?

-Det är en allvarlig situation. Det är jätteviktigt att få igång testverksamheten på en bra nivå. Kan vi inte testa är det svårt med smittspårning, och då finns risk att smittan ökar mer än nödvändigt. Det är viktigt att regionerna försöker få igång ökad kapacitet inom det området. Men var Stockholm ligger får de svara på själva.

-Upsala nya tidning. Skillnaden i smittspridning av olika former av patientnära vård, där

personlig assistans verkar ha lägre smittspridning - de sticker ut, jämfört med hemsjukvård, hemtjänst, äldreomsorg och så vidare. Finns det andra sätt att arbeta som man kan lära sig av personlig assistans, till exempel, i de andra vårdformerna? Vilken roll har myndigheterna då för att kommunicera ut det?

-Det finns mycket att lära, framförallt inom särskilda äldreboenden. Det du pekar på, att begränsa antal kontakter man har. Om det är mycket personal till exempel, som man träffar, ökar det risken. Det är självklart. Det har kommunicerats och diskuterats tydligt under våren framförallt. Jag vet inte vilka förbättringar som gjorts, men vi kan återkomma till det. Det är viktigt att komma ihåg att det är olika grupper man har hand om också. De flesta som har personlig assistans har andra risker än de på särskilt boende, som ha höga risker. Man ska inte överdriva skillnaderna. Det beror på gruppen man har hand om.

-Under våren tog Socialstyrelsen fram kunskapsstöd för vård och omsorg. På vår webbplats har vi sådana stöd som vänder sig till till regionerna. Vi uppdaterar dem och man kan vända sig till dem.

-Tre frågor åt Folkhälsomyndigheten, från Kvällsposten. Först: Vad tror ni ligger bakom den ökande smittspridningen i Skåne, just nu?

-Jag vet inte om Skåne skiljer sig så mycket från andra ställen. Alla regioner återkommer till ökade sociala kontakter, i form av privata fester, arbetsplatsträffar och så vidare. Det verkar vara den tunga biten. Det är genomgående så att mycket av smittspridningen sker antingen i hemmet eller på arbetsplatsen. Alla smittspårning pekar på att det är i alla fall 1/3 som är där. Men det varierar mellan regionerna. Men allmänt har vi ökat kontakterna, så går smittspridningen vidare, och den är nog mycket i den typen av privata träffar, fester och så vidare. Det är där vi tillsammans måste ta ansvar.

-Många bor i Skåne men jobbar i Danmark och pendlar. Vad kan det innebära att man rör sig mellan två länder med så olika strategier.

-Inte så mycket tror jag, det är relaterat till arbetsplats och hem, och tankarna skiljer sig inte så mycket mellan Sverige och Danmark. Det är som alltid viktigt att jobba hemifrån, oberoende av var man jobbar.

-Skåne drabbades inte lika hårt som andra storstadsregioner i våras i alla fall. Vad kan det innebära nu?

-Var man drabbad under våren är man kanske mer skyddad under hösten, kan man tänka sig, men det har visat sig att Uppsala drabbas hårt igen, samma med Stockholm och Östergötland. Regionerna drabbas återigen. Det är samma internationellt. Många regioner som drabbades då drabbas nu. Man kan nog inte dra för stora växlar.

-Dagens Nyheter. Första frågan till Socialstyrelsen. Hur har beredskapen med skyddsutrustning och så vidare - inte minst med tanke på att smittspridningen är värre än man tänkt sig?

-Man kan säga att vi är i en annan situation än i våras, där regionerna har haft möjlighet att fylla på med skyddsutrustning, och det finns nationell beredskap att skjuta till. Men man ska närma sig frågan med ödmjukhet, men vi har möjlighet att skjuta till.

-De resurserna finns?

-Ja, just nu i alla fall.

-Nästa fråga till Anders Tegnell. Ökande smitta, men inga munskydd fortfarande, WHO säger att det är viktigt, andra länder följer det men inte Sverige. Överväger ni det igen?

-Vi överväger ständigt alla möjliga insatser. I Europa har vi inte sett dramatisk förbättring när man infört det. Vi tycker det är viktigt att hålla avstånd. Om smittspridningen ökar är det på privata fester och liknande. Jag har svårt att se att man kan införa munskydd i de miljöerna.

-En fråga från Radio Sweden. Det handlar om en viss miljö - man har rekommendationer i Uppsala, men då har det varit trångt i kollektivtrafiken. Därför undrar många varför vi inte har

munskydd just där? Trots rekommendationer finns det vissa som inte kan jobba hemifrån, men de tvingas åka då.

-Samma svar som tidigare. Det finns inte mycket i smittspåringsstatistiken som talar för att man smittas i kollektivtrafiken, utan på arbetsplatserna. Det finns inte heller tecken från länder som infört munskydd i kollektivtrafiken, vilket är många, att man på något sätt lyckas begränsa smittspridningen på det sättet. Det kanske vore ännu värre annars, men det är svårt att se en svårare situation än i Belgien och Tjeckien, där man faktiskt har krav på munskydd. Vi följer det, men det är viktigt att jobba hemifrån, för att minska trycket på kollektivtrafiken. Signaler vi får från Uppsala är närmare tvärtom, att trycket gått ner något på kollektivtrafiken.

-Kan det finnas signalvärde i att bära munskydd? Folk kanske inte tar rekommendationer på allvar, kan man kanske göra pandemin tydlig?

-Ja, det är möjligt. Det finns en studie i Holland, där man införde munskydd i Rotterdam och Amsterdam och följde upp genom kameror, men det var ingen skillnad. Man var dålig på att hålla avstånd före och efter.

-Ja, en hel del frågor digitalt. Vi får hålla det ganska kort.

Vetenskapsradion.

-Ja, till Anders Tegnell.

Jag undrar: Då den stora smittspridningen kommer nu när det blivit kallare ute och torrare inomhusluft inne, kan det betyda... Att aerosolsmitta, den mindre smittan, att det är viktigare nu? (ohörbart).

Du hackar mycket, men jag ska försöka svara.

Man behöver inte gräva sig ner om det är aerosolsmitta eller droppsmitta.

Vi vet att det är mer effektivt inomhus när det är kallt ute. Det Förklarar förstås en del av den snabba smittspridning ute, kopplingen till väder verkar inte vara så stark för covid-19.

Vi såg snabb smittspridning i Europa innan vinter.

Men framförallt är det att vi vistas mer inomhus och är närmare varandra, då blir dropp- och annan smitta lättare.

-I Storbritannien ser man att spridningen av viruset går snabbare än vad någon har modellerat. Modellerar Folkhälsomyndigheten så ni har något att stämna av mot?

-Vi uppdaterar de modeller vi gjorde i höstas, som framförallt var underlag för att bedöma behov av resurser, men ser vi över hur den senaste utvecklingen kan innebära framåt.

Jag håller med om att den smittspridning vi ser i Belgien och Tjeckien är nog på en nivå vi inte sett med liknande virus under lång tid.

-Är det inte viktigt att veta om aerosolsmitta blivit viktigare, då den kan sprida sig över längre avstånd, så vi behöver ändra avstånden?=-

-För tydligheten behöver vi inte veta om det är aerosol, utan det viktiga är var smittspridning sker, och vilka aktiviteter vi ska undvika, på det sätter får man tydliga råd.

-Tack.

-Då går vi vidare. P4 Malmö.

-Hallå.

Jag återvänder till Skåne.

Du var inne på den allvarliga utvecklingen i Skåne.

Min fråga - varför drabbas Skåne nu då man hade relativt lugnt under vår och sommar?

-Det går inte att svara på - nästan alla regioner i Sverige har drabbats, vilket inte var fallet i våras.

Om hösten ger bättre förutsättningar för smittspridning, den totala förklaringen är svår att veta. Men vi ser samma utveckling i Europa, på annat vis än i våras, då det var mer fläckvis smittspridning.

-När vi ser utvecklingen i Skåne, agerade ni för sent med allmänna råd?

-Vi har diskuterat det mycket, när det är dags att föra in dem. Vi bedömer nog att det är en bra tidpunkt att göra det.

Man får störst effekt efter ett tag, sen minskar effekt, så det är viktigt med stor effekt vid tillfälle av dramatisk smittspridning, men det är svårt att veta. Vår nuvarande bedömning är att det är ett bra tillfälle, då man ser att det rör sig, men inte dramatiskt, i världen, än.

-Tack.

-Vi har en fråga från The Local.-

Fråga: I de allmänna råd ska man inte besöka butiker . Gäller det restauranger?

-Det är i andra regelverk, vi ser inte att restauranger bidrar till ökad smittspridning, därför har vi inte upprepat de allmänna råd där.

-Har Sverige ändrat sin syn på hur aerosolsmitta sprids, och vilka åtgärder som tagits i beaktande för det.

-Det har blivit mycket diskuterat, vi har inte tagit ställning för sånt, droppsmitta är det mest avgörande, vi tror att det viktigaste nu är att kunna lokalisera miljöer för smittspridning. Det behöver vi nu undvika, sådana platser, där smittan sker.

Problemet nu är att vi har många fester, arbetsplatsrealiterade träffar, som vi behöver reducera.

-Tack.

-En fråga från Le Monde.

-Hallå

Hej. 2 frågor, den första om äldreboenden.

Jag undrar: Vad man gör i Sverige, så vi inte hamnar i situationen från i våras, då vi ser mer smittspridning i andra äldreboenden, vi ser i andra länder striktare restriktioner, som i Frankrike, där många dör på äldreboenden.

Jag undrar varför munskydd inte är obligatoriskt, och även för hemtjänsten.

-Jag kan börja med Frågan om äldreboenden.

Besöksförbud hade vi, som sen tog sbort, vi gjorde en avvägning till regeringen.

Det är komplext att förbjuda folk att besöka andra i sitt hem.

Vi bedömde att vi är i en annan situation där verksamheten har mer information och rutiner, och där vi har mer stöd om hur man ska jobba, så vi har en bättre situation utan besöksförbud.

Men det kan omprövas, med utvecklad smittspridning, men vi ser inget behov av nya bedömningar härvidlag.

-

Munskydd för äldreboende och hemtjänst, jag förstår att man ska hålla avstånd, men för viss

ayrken blir det svårt - som för frisörer, vore det inte bra med en rekommendation?

- Med munskydd och äldreboenden så är det för respektive verksamhet att göra bedömning när och hur munskydd ska användas, med tydliga underlag från bägge myndigheter hur en sådan bedömning ska gå till.

Det är så det regleras i det svenska systemet, en fråga varje enskilt äldreboende får hantera med munskydd, så man får tydlighet där.

Med bra underlag från myndigheter.

Munskydd i andra verksamheter, den frågan ser vi på, kontinuerligt, hittills ser vi ingen smittspridning därifrån, men vi är öppna för ett behov även där.

-Hallands nyheter. Hej. Här i Halland har vi Gekås, som varit föremål för trängseldebatt. Det har begränsat besökare från 8000 till 3500. Ska man minska besöken ännu mer, eller inte besöka alls?

-Det är en uppmaning till alla verksamheter att se över sin verksamhet för att organisera dem och minska trängsel. Jag vet inte om Gekås behöver minska ytterligare. Men det är också en uppmaning till alla i Halland att hålla igen kontakter, och ett sätt är hur mycket man handlar på olika ställen.

-En sista fråga från Austrian TV.

-Från Österrikisk TV, en fråga om munskydd. Jag har besökt ett äldreboende i Värmland, som fick in smittan i slutet av maj, för att äldre och personal har träffats, och 4 personer dog. Är det verkligen dumt att ha munskydd, det räddar liv? Ni har återigen repeterat att folk ska hålla avstånd, men folk har ändå släppt sitt ansvar. Allt i Sverige är beroende på eget ansvar. Hur gör man om folk inte håller avstånd?

-Pratar du om äldreboenden som verksamhet har de som leder den verksamheten ett stort ansvar för att driva verksamheten för att minska smittspridningen så mycket som möjligt. Det finns underlag för hur man kan göra en sådan värdering och använda skyddsutrustning för att minska riskerna.

-Men om det inte fungerar?

-Det är ett krav med en sådan riskvärdering? Det är ett krav ur arbetsmiljöslagstiftningen, men även Socialstyrelsen har regelverk angående det.

-När vi tog bort förbudet tog vi fram en föreskrift om vad man ska förhålla sig till - det är fråga om risk, information och så vidare. Det ska följas naturligtvis.

-Men smittan kommer in och något fungerar inte. Varför dör människor på äldreboenden, det fungerar bättre i andra länder. Det är munskydd som fungerar på äldreboenden.

-Äldreboendeverksamheten har fungerat bra under en längre tid. Vi ser en ökning, men under sommaren och hösten har det varit lite smittspridning på äldreboenden i Sverige. Jag håller inte med om att det inte fungerar. Som tillägg till underlag som finns: IVO har också ansvar för att följa upp utvecklingen på äldreboenden och se till att man följer regelverk på plats.

-Varför tappar folk ansvaret då? Man ser att antal smittade går upp, det tyder på att folk inte håller sig... Ska man fortsätta träffas privat? Varför är det tillåtet?

-VI har diskussioner med regioner om hur vi kan minska sådana träffar så mycket som möjligt.

-Vi tackar för idag, vi går till individuella intervjuer. Folkhälsomyndigheten är i foajén. Tack.

--

Hans Larson

Svensk Skrivtolkning AB

A Västmannagatan 47, 113 25 Stockholm

T 08 501 181 81

W www.skrivtolkning.se

